

På ønskelista

Mange ganger ukentlig blir vi spurt om artikler som noen mener å ha sett i Gjør Det Selv engang. Og vi prøver selvfølgelig alltid å hjelpe. I anledning av vårt kommende 30 års jubileum, bringer vi i tiden framover noen av de mest etterspurte. Er det noen artikler du ønsker? Skriv til Gjør Det Selv, Postboks 153, 1415 Oppegård. Merk konvolutten «På ønskelista».

Kjære Gjør Det Selv.

– Vi skal lage en ny carport. Har dere noen gode forslag?

I så fall vil jeg svært gjerne ha tegningene.

Tom B. Jansen

■ Ja, denne er god – med tegninger. Kanskje må du tilpasse målene litt etter eget behov. Ta evt. hensyn til byggesaksreglene når du velger grunnareal. Så er det bare å sette i gang.

**Jubileums-
EKSTRA**

30 ÅR

Hvor mye plass kan vi få uten å søke om byggetillatelse? Det ville vi finne ut da vi skulle bygge en kombinert carport- og lagerplass.

Resultatet ble en praktisk bygning med plass for bil, båt, sykler, barnevogn og i tillegg enda mer god lagerplass.

På den ene siden av bygningen er det så god høyde at du lett kan parkere en stor kabincruiser på tilhenger.

Her var det rikelig plass på tomten slik at vi kunne gjøre parkeringen enkel uten å måtte rygge. Du kjører bare

inn, hekter av tilhengeren og kjører videre – ut av carporten.

Men det kan selvsagt også gå greit på mindre plass. Og er bygningen uten gjennomkjøring, er det lurt å kle inn gavlen i den ene enden. En helt tett bygning med vegger og porter er også en mulighet.

Valg av fundament

Et tradisjonelt kantfundament av betong gravd 50 cm ned og markisolert, er en utmerket løsning. Dekket – også det av betong – må da støpes

oppå et såkalt kapillarbrytende (fuktstansende) lag av pukk (stein på størrelse med små poteter).

Du kan også lage et armert platefundament. Denne typen sikrer deg langt bedre mot at flata sprekker eller knekker under vekta av bygningen. På www.gjoerdetselv.com kan du se hvordan det gjøres.

Uansett valg av fundament må yttermålene her være sju ganger sju meter, og fundamentet skal heves cirka 20 centimeter over terrenget.

Betongdekket må ha et

svakt fall fra midten og ut mot sidene slik at du unngår vannpytter.

Enkle sammenføyninger

Husets bærende konstruksjon har ingen vanskelige materialsammenføyninger. Ligger bygget værhardt til, er det nødvendig å støpe ned bolter eller stålband i muren slik at du kan forankre svillene, men i helt rolige områder er ikke dette nødvendig. Derimot er det viktig å vindavstive bygget i vegger og tak, ikke minst på

CARPORT MED HEMS I TOPPKVALITET:

73 kvadratmeter

i alt

To biler – eller en bil og en båt. Pluss sykler, barnevogn og alle hageredskapene. Og i «andre etasje» grill, hagemøbler og uteleker. Alt dette kan du få plass til i denne meget romslige bygningen på 49 kvadratmeter pluss 24 kvadratmeter hems.

**Slik bygger du
– trinn for trinn ...**

grunn av de mange åpningene.

Du kan gjøre dette på mange måter: Enten ved at du feller inn skråbord eller -støtter mellom noen av stenderne, eller ved at du spikrer fast galvaniserte stålbånd. I alle tilfeller skal avstivingen spenne mellom bunn- og toppsvill. Vi brukte BMF-systemet med innebygde strammere. På leverandørens danske hjemmeside (www.simpsonstrongtie.dk), kan du se hvordan.

Finner du ut at enkelte rom skal isoleres og dermed bruker gips- eller asfalt vindtett-

plater som vindsperre, vil platene avstive nok i seg selv, og skråstivere eller band trengs ikke.

God plass i andre etasje

Andre etasje fungerer som en hems med mye lagerplass og med full ståhøyde helt ute ved rekkverket.

For å utnytte all plassen har vi lagt gulv (P) på hele hems. Vi valgte et bordgulv, men bruker du i stedet kryssfinér, som er litt dyrere, kan du sløyfe vindkrysset under andreeta-

sjen. Rekkverket (R) bør du ha for å kunne bevege deg trygt omkring i andre etasje. Når du skal opp på «loftet», kan du bruke en «løs» stige. Men vil du slippe bryet med å flytte den hit og dit, kan du som her lage en fast stige av bord og vannrør eller rundstokker.

Taket er enkelt å legge

Som takteking har vi valgt Decra ståltakplater. De er raske og greie å legge og blåser ikke av hvis du sørger for å stifte dem grundig og nøyaktig fast.

Tilskjæring av platene må skje med saks, baufil eller sirkelsag med egnet blad og med lav hastighet, aldri med vinkelsliper, for det ødelegger brennlakkeringen og kan føre til rustdannelse.

Ved valg av en annen type takteking må du være oppmerksom på at taket må kunne tåle det betydelig kraftige vindtrykket som oppstår innenfra på grunn av at bygningen har så mange og store åpninger.

Selv om du slipper å søke byggetillatelse, må du sende inn byggemelding.

Bygningens bærende konstruksjon

1 Skjær til asfaltpapp i 8 cm brede strimler, og legg dem i bunter med seks stykker i hver. Fest buntene på undersiden av bunnsvilla (A) med pappspiker eller stifter – seks bunter per side.

2 Legg bunnsvilla langs kanten av fundamentet, og fest den med vinkelbeslag – maksimalt med en meters avstand. Bruk ekspansjonsbolter til å feste beslagene i betongen.

6 Sett opp de fem midtstenderne (D), monter svilla (E) på stenderne, og legg opp bjelkene (G). Avstiv konstruksjonen midlertidig ved hjelp av leker.

7 Hold fast drageren (F) med skrutvinger, skru den fast til stenderen (D), og fortsett med drageren på den andre siden. Bor gjennom dragere og stender med et langt 16 mm spiralbor, og ta dragerne ned igjen.

8 Legg bulldog-skiver mellom stolpe og drager, og stikk ei 16 mm gjenget stang gjennom hullene. Monter underlagsskive og mutter på begge sider.

12 Som anlegg for vindavstivingskrysset i tverrveggen monterer du fire 80 cm lange avstivere (S) med bjelkesko – en i hvert hjørne i ytterste veggfeltet. Monter vindkrysset nå.

13 Monter et avstivingskryss på hver takflate. Som anlegg for avstivingen i takflata nede skal du montere en avstiver (S) av 48 x 198 mm plank med bjelkesko mellom de to sperrere.

14 Oppe er en 98 x 98 mm planke montert mellom de to midterste sperrere ved hjelp av bjelkesko. Det sikrer at ikke avstivingskrysset «trekker» sperrere sammen når du strammer det til.

3
Forsterk med skjøtebeslag på hver side når du skjører bunnsviller under midtstenderen (B). Fest stenderen. Merk av stenderplasseringene på toppsvillene (C), og fest dem med vinkelbeslag.

4
Monter to vindkryss i hver fasade. Justér dem slik at stenderne står vinkelrett på topp- og bunnsvill. Beslagene trykkes på plass i riller i topp- og bunnsvillene. Lag sporene med ei sirkelsag.

5
Mett endene med soppdrepende grunningsolje før du monterer stenderne (D). Sett stenderne på en «kloss» av asfaltapp, og fest den til betongen med de to vinkelbeslagene.

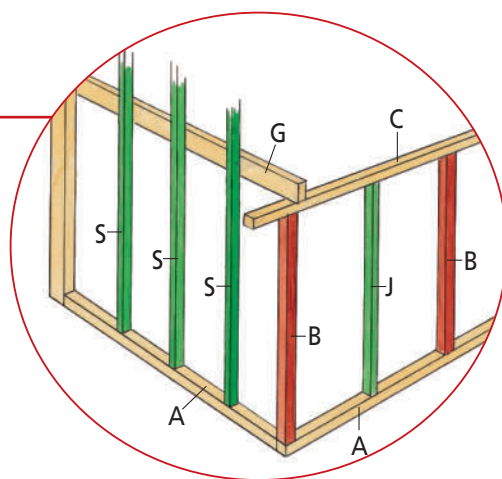
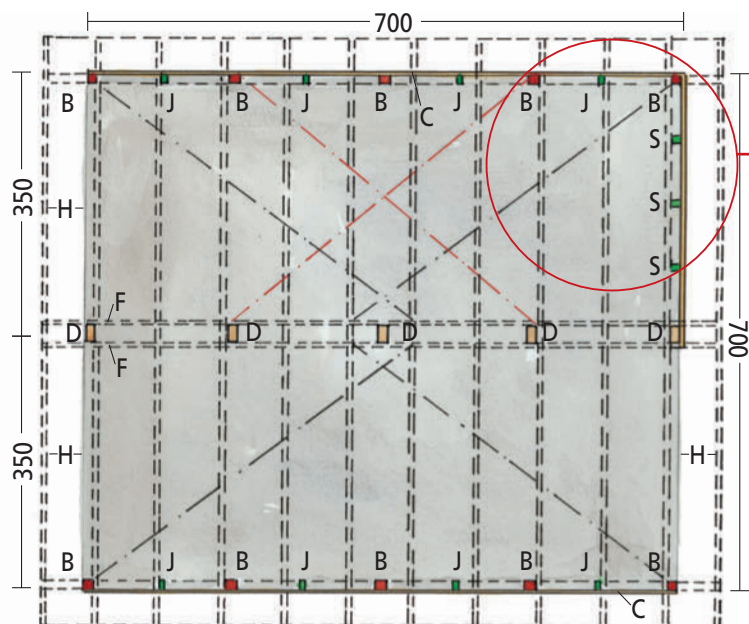
9
Skråkapp sperrene (H) i 60 grader, og sag hakk for dragere (F) og toppsviller (C). Legg opp sperrene og strek dem av på bjelkene (G). Sag bjelkeendene skrått av etter markeringene, og fest sperrene med beslag.

10
En detalj av den midterste stenderen i den ene ytterveggen. Her ser du hvordan toppsvill (C), sperrer (H) og bjelker (G) er satt sammen. Legg også merke til det smale sporet som vindkryssbeslagene skal monteres i.

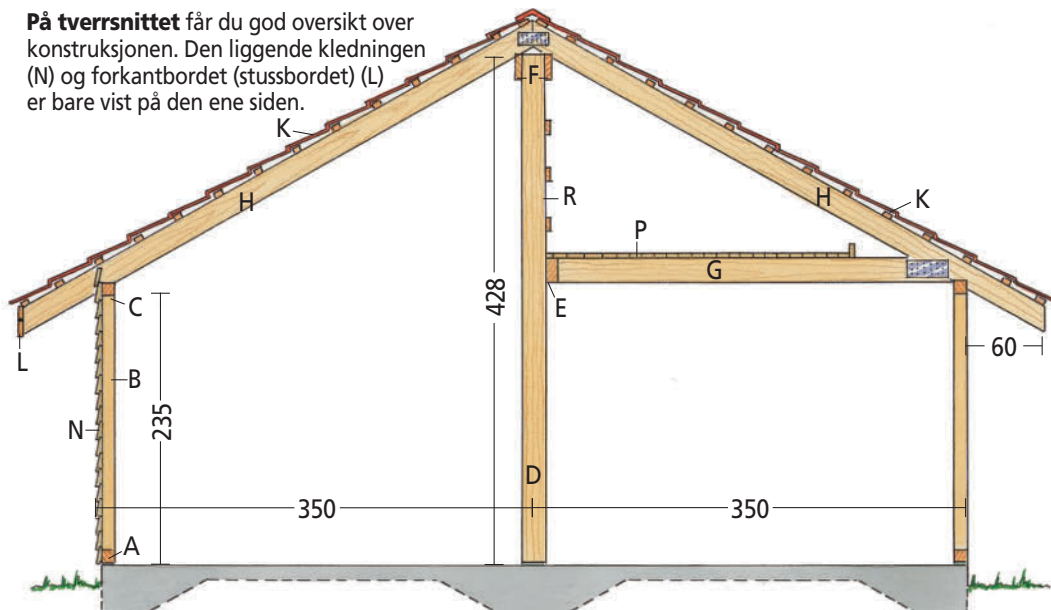

11
På den ene tverrveggen monterer du tre stender (S), og i hver av langsidene monterer du stenderne (J). Stenderne skal fungere som underlag for bordkledningen (N).

Plantegningen viser bygningen slik vi «innredet» den. De stiplede røde linjene markerer et vindavstivende kryss som er montert i gulvet i andre etasje.

På tverrsnittet får du god oversikt over konstruksjonen. Den liggende kledningen (N) og forkantbordet (stussbordet) (L) er bare vist på den ene siden.

TIPS

■ **I motsetning til** andre ståltakplater er Decra-platene utstyrt med et steinbelegg som beskytter mot UV-strålenes nedbrytende virkning. Dessuten demper belegget lyden av regn og hagl.

■ **For å få bygningen til å** ruve minst mulig, valgte vi liggende kledning. Typen kan fås i mange varianter, fra ukantet villmarkspanel og ufalsede vanlige bord til vestlandspanel og weatherboards. Valg av kledning må ses i sammenheng med bebyggelsen rundt, ikke minst hovedhuset.

Ståltak og liggende kledning på veggen

Mål ut plasseringen av lektene på de ytterste sperrene i hver ende ved hjelp av ei målelekt. Overfør merkene til de andre sperrene med ei krittssnor, og skru fastlektene (K).

Skrufast de tre vindskiebordene (M) på de ytterste sperrene – det øverste bordet skal stikke 25 mm opp over lektene.

I motsetning til andre taktekninger legges dette taket ovenfra og ned. Fordelen er at du kan bruke lektene som stige. Løft opp i raden over, og skyv takplata inn.

Når den ene takflata og de første to radene på den andre siden er lagt, må du montere selvklebende skumstriper langs mønet og skru fast to 19 x 50 mm trykkipregnerte lister.

De vinkelformede mønepannene må skjøtes med 10 centimeter omlegg og stiftes fast til listene med tre spiker i hver side.

Avslutt vindskiebordene (M) med et loddrett eller skrått snitt, og skru forkantbordene (stussbordene) (L) på sperreendene. Stift vindskiebeslagene på vindskiebordet.

Søknad eller melding?

Du trenger normalt ikke søke om byggetillatelse for en garasje på 49 kvadratmeter (ifølge Plan- og bygningsloven med forskrifter). Det er bare nødvendig hvis grunnflaten er større enn 70 m² (men også fra 50 til 70 m² hvis det gjelder boligrom uten våtrom, og mindre enn 50 m² med våtrom).

Derimot må du sende melding, og avvente svar som du skal ha innen to uker pluss tid til postgang.

I tillegg til selve skjemaet må byggemeldingen inneholde to sett tegninger av plan, snitt og fasader. Det skal følge med et situasjonskart der alle avstander til grenser og andre bygninger er satt inn og kopi av nabovarsel. Får du nabosens merknad «ingen innvendinger» eller liknende sammen med underskriften, er det en fordel.

Sjekk alltid med byggesakskontoret i kommunen om det er nok med melding. Det fins forhold som uansett krever søknad. Vær spesielt oppmerksom på minimumsavstandene til nabogrense.

I andre etasje er det god plass til alle hagemøblene, putene og sommerleketøy.

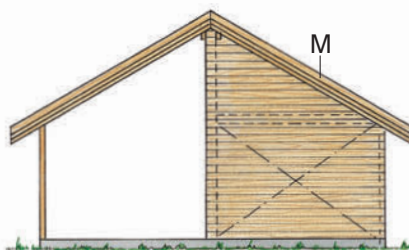
4 **Montér takplata** med de innfargede og riflete stiftene som følger med – gjennom forkanten og inn i lekta. Press plata ned mens du spikrer.

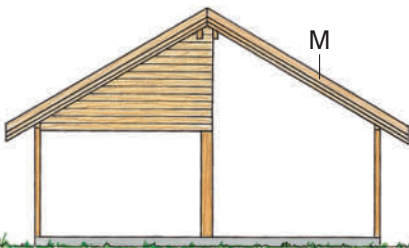
8 Bordene (N) «overlapper» hverandre med 2 cm. Fest bordet med 95 mm lange spikere 2,5 cm fra underkanten. **Dekk hvert hjørne** med to hjørnebord (T) som danner en vinkel.

De to fasadene er like – med to vindavstivende kryss i vegg og med to stropper i takflata.

Dette er tverrveggen der en av sidene er tettet helt igjen. Det må være avstivingskryss i vegg.

Den andre tverrveggen er åpen. Men etter behov kan du tette med porter eller vegger.

Dette har vi brukt

98 x 98 mm firkant, trykkimpregner:

- 5 bunnsviller (A) á 350 cm
- 10 stendere (B) á 215 cm
- 4 toppsviller (C) á 400 cm
- 1 avstiver mellom sperrer i topp, 80 cm

98 x 198 mm plank:

- 5 stendere (D) á 428 cm
- 1 svill (E), 700 cm

45 x 198 mm limtrebjelke eller 48 x 198 mm plank:

- 4 dragere (F) á 400 cm
- 10 bjelker (G) á 330 cm
- 24 sperrer (H) á 500 cm
- 6 avstivere (S) á 80 cm

48 x 98 mm plank:

- 8 stendere (J) á 215 cm
- 3 stendere (S) á 390 cm

36 x 56 mm lekter:

- 26 lekter (K) á 360 cm
- 26 lekter (K) á 450 cm

27 x 148 mm bord, trykkimpregner:

- 8 forkantbord (L) á 450 cm
- 12 vindskiebord (M) á 510 cm
- 120 kledningsbord (N) á 360 cm
- 10 hjørnebord (T) á 260 cm
- 6 rekkverksbord (R) á 360 cm

21 mm gulvbord:

- 18 kvadratmeter gulvbord (P)

Dessuten:

- Asfaltapp
- 5 x 80 mm terrasseskruer
- 5 stk. 16 mm gjenget stang á 35 cm
- 10 stk. 16 mm muttere med underlagsskiver, 50 x 50 x 5 mm
- 80 kvadratmeter Decra-tak
- BMF-beslag
- M12 betongankre (f.eks. UKA 3 EAP)

Pris i alt: Ca. 60.000 kroner (eksklusiv fundament)

Slik fordeler utgiftene seg:
Trematerialer: ca. kr 30.000
Decra-tak: ca. kr 17.000
Beslag: ca. kr 13.000 kroner